



# זמן רוטרי

## ירחון מועדון רוטרי כפר סבא

אוגוסט 2022



עריכה: חיה ויעקב  
קנטרוביץ



## דבר העורכים

### חברות וחברים יקרים!

- אנו מבקשים להודות לחברים שבזכות כתיבתם הבאנו לכם את הירחון, ואנו גם מלאי גאווה שניתנה בידנו הזכות להביא לכם בירחון את כתיבתם האיכותית.
- אין כל הגבלה על כמות דפי הירחון, ומכאן שיש מקום לכל מה שהחברים רוצים לכתוב, על כל נושא שעולה על הדעת.
- נ"ל מיכאל שלו, הכריז על קבלתם של מתוקה ודני וינברגר כחברים במועדון.  
אנו שמחים על הצטרפותם ושולחים להם ברכות חמות.
- אנו עומדים בפתחה של שנה חדשה ומאחלים לחברי המועדון וב"ב שנה טובה ומבורכת, שנת בריאות, שגשוג והצלחה.

חיה ויעקב  
קנטרוביץ





# ברכות רעות

חברתנו, עדנה, הממונה השנה על ברכות רעות  
במועדון, ציינה את החברים ובירכה אותם:

## מלא טוב לחולאי יום ההולדת החודש



כרמון  
פנינה  
14.8.48



שטריימר  
דורית  
4.8.57



גיל מזור  
ציקי  
25.8.56



פיק חנה  
23.8.50



קמר אתי  
28.8.47



מזל טוב לחובבים  
יום נישואים!



# פסוק השבוע

## בהגשתה של חברתנו גליה



Rotary  
ישראל D-2490



IMAGINE  
ROTARY  
דמינו עולם טוב יותר  
تخيّلوا عالماً أفضل

### פסוק השבוע

א' אלול תשפ"ב 28/08/2022

חברים יקרים,

במלאות 125 שנה לקונגרס הציוני הראשון



לאחד, הרצל, הנה אינטרס  
ללכד את בני העם הקורס.

הוא יסד בבאזל ליהודים קונגרס,

שבו דנו במה שכל אחד גורס

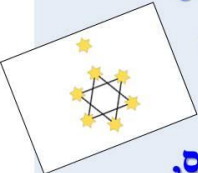
תוך פונוה למנוע את ההרס

ולחילחם בפרסומי הארס,

כשכל דיקפין היהודים רומס,

דנו, ולכסוף הוציאו קונטרס –

בית לעם היהודי חובה לחפש!!!



Rotary  
ישראל D-2490



IMAGINE  
ROTARY  
דמינו עולם טוב יותר  
تخيّلوا عالماً أفضل

### פסוק השבוע

כ"ד באב תשפ"ב 21/08/2022

חברים יקרים,



השבוע הלך מאיתנו במקתיע

מוזיקאי שעל פולנו השפיע.

בזמר העברי את סגנונו הטביע

בדם חם הרבה הוא להופיע.

כשנאסף תשירי בשיריו הריע

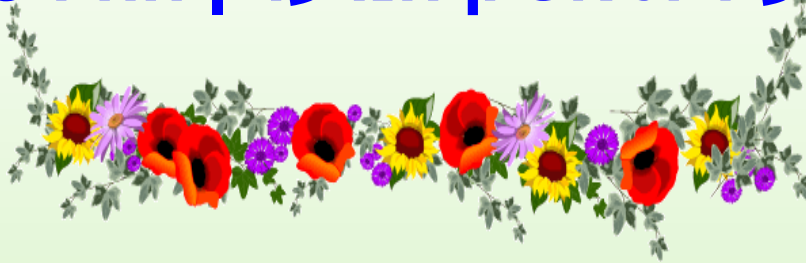
וקשמת באב באופן מתמיה,

מכאן - אלה נשיקות -

נשלח ונצדיע!!!



# פעילות אפיק המועדון החודש



❖ 4.8.22 – טיול ברמת הכובש (ראה הרחבה)

❖ 7.8.22 – חופשה שנתית

❖ 14.8.22 – חופשה שנתית

❖ 21.8.22 – הצגה

השחקן נועם קרבי, בהצגתו המכונה "בלי בושה",  
הציג לנו את התמודדותו עם המניה-דיפרסייה

❖ 28.8.22 – סגירת מעגל

הרצה לנו: הדר גונן  
תיאור סיור בדרום אפריקה



# מידע רוטרי

## פינתו של חברנו נ"ל אייבי ברכה



מידע רוטרי מס' 31 הוקרא בפני חברי המועדון  
ב-21.8.22



### מידע רוטרי מס' 31

#### יעדי המועדון

באתר רוטרי בינלאומי יש אזור שנקרא ROTARY CENTRAL. זהו המקום שבו רוטרי דורש מכל מועדון לכתוב בתחילת שנת הרוטרי את היעדים ובסיימה מה הושג.

לפני כ-9 שנים כשהתחילו עם הנושא של יעדים ההזנה הייתה רשות. היום זו חובה ורוטרי באמצעות הנגיד דורשים מילוי לפני ביקור הנגיד.

יש נתונים שצריך לרשום רק יעד כגון מספר חברים בסוף השנה – יעד שהנשיא וההנהלה מכוונים אליו. התוצאה היא מספר החברים במועדון ב-31 ליוני בשנה הבאה, כנ"ל גובה התרומה השנתית של המועדון לקרן רוטרי – התוצאה ברורה.

לעומת זאת יש שאלות בנוגע לכמות חברים שיופיעו לכנסים אזוריים, האם המועדון מתכנן לפעול להקמת מועדון רוטרי נוסף, מועדון רוטראקט או אינטראקט.

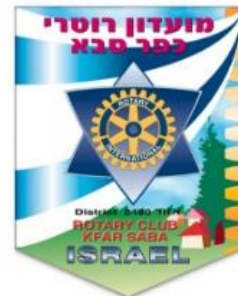
כמה חברים במועדון פעילים בקבוצות עניין רוטריוניות עולמיות כפי שאני חבר בקבוצת רוטריונים האוספים בולי רוטרי.

היעדים מחולקים לפי: מועדון, בינלאומי, צעירים וקהילה.

בקהילה יש לכתוב על כל פרויקט תיאור באנגלית, תאריכי התחלה וסיום, היקף כספי שאנו הולכים להשקיע. כמות מתנדבים בפרויקט, היקף שעות מתוכנן ושווי כספי של מתנות ותרומת חפצים שאנו תורמים לפרויקט.

תכפילו זאת בכ-20 פרוייקטים של המועדון השנה – הרבה עבודה. יש לזכור שלקראת סיום שנה יש למלא מחדש מה הושג.

# מידע רוטרי מס' 32 הוקרא בפני חברי המועדון ב-28.8.22



## מידע רוטרי 32

כל חודש ברוטרי בינלאומי מיועד לנושא מסוים, בעולם שמים דגשים על כך.

יולי – חודש ההשכלה

אוגוסט – חודש החברות

ספטמבר – חודש הדור החדש

אוקטובר – חודש המקצוע

נובמבר – חודש קרן רוטרי

דצמבר – חודש המשפחה

ינואר – חודש המודעות

פברואר – חודש ההבנה

מרץ – חודש האוריינות

אפריל – חודש הביטאון

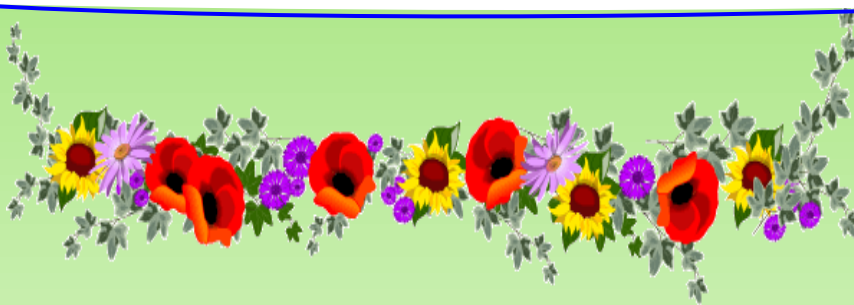
מאי – חודש הוועידה השנתית

יוני – חודש הידידות והאחוה

באתר רוטרי בינלאומי בכל חודש יש רעיונות לפעילויות ודוגמאות של פעילויות בנושא ברחבי העולם.

כדאי להיכנס וללמוד.

לא תמיד צריך להמציא את הגלגל בעצמנו.





# אירועים היסטוריים שהתרחשו בחודש אוגוסט



ב- 1.8.1936 – נפתחה אולימפיאדת ברלין



ב- 4.8.1940 – נפטר המנהיג הציוני, הסופר, המשורר, זאב ז'בוטינסקי, מכונן הציונות הרוויזיוניסטית, ראש בית"ר ומצביא האצ"ל (ראה הרחבה)



ב- 7.8.1947 – הנסיעה הראשונה של רכבת ישראל לירושלים



ב- 9.8.1483 – חנוכת הקפלה הסיסטינית כחלק ממכלול מבני הכנסייה הקתולית בקריית הוותיקן אשר ברומא.



ב- 10.8.1628 – אוניית המלחמה השוודית "ואסה" טובעת בהפלגת הבכורה שלה



ב- 11.8.1929 – הקמת הסוכנות היהודית בציריך על ידי נציגים יהודים מ-26 מדינות



# חברי המועדון יצאו לטיול בקיבוץ

## רמת הכובש



את מהלך הטיול סיכם חברנו נ"ל גבי מזור בפייסבוק

התחלנו בסרטון על היסטורית הקיבוץ במועדון וסיור רגלי שהתחיל במגדל המים של הקיבוץ.

בהמשך ביקור בחורשת הפיקוסים ההיסטורית.

ע"י מועדון הגמלאים מוצב הצינור של ה"סליק" שבו הוחבא הנשק בזמן המאבק בבריטים.

מהמקלט בו הסתירו את הילדים עברנו למוזיאון הקיבוץ המתאר את חיי הקהילה והעבודה בשנות ה-30 וה-40 משם עברנו לבקר ב"ארמון של מולי ואופירה", דירה שהיא מוזיאון של איש אחד לעבודות עץ נפלאות.

הקירות והתקרות מצופות כולן בעבודות עץ יפיפיות.

בדירה, סיפר לנו מולי איך הגיע לעבודות המיוחדות ולעיצוב המיוחד של ביתם.

בתקופת מחלה קשה מולי התחיל ליצר פרחים ולעצב בעזרתם את התקרות והקירות.

בית יפיפה ומעניין עם סיפור חיים מדהים. כדאי מאד לבקר.

הביקור הסתיים בארוחת צהריים משותפת בחדר האוכל של הקיבוץ.





# פעילות האפיק הבינלאומי



להלן תגובה של מועדון רוטרי בדובאי לברכה ששלח  
להם חנן האס יו"ר האפיק הבינלאומי

Dear Hanan,

Greeting from the Rotary Club of Bur Dubai.

Apologize for the late reply and thank you for your kind wishes.

Bur Dubai Rotary Club congrats you on this great project and the opportunity you are giving to the students. Unfortunately, at the moment we don't have a connection with a nursing university and youth students, if we come across something similar related to the project will let you know.

We would like to welcome you to Dubai. It will be our pleasure to host you at one of our events happening in January 2023. You can refer to our website to check our upcoming events we keep updating it monthly: <https://www.rotaryexpo2020.com/>

Looking forward to meeting you.

Yours in Rotary,

Nachwa Alolwani  
Club Coordinator  
Rotary Club of Bur Dubai

התייחסותו של חנן ל "great project": ציינתי בפנייה למועדון בדובאי שאנו עובדים  
על הפרויקט הקשור לביקורים הדדיים של הסטודנטיות לסיעוד.





# דברי ראשונים

## הרהורים של חבר המועדון על יעודה של תנועת

מאמרו של י. טרינצה מתוך ערך 5 שנים לרוטרי כפר סבא  
1965/66

### הרהורים של חבר המועדון על יעודה של תנועת הרוטרי

דומני שאת כל תורת הרוטרי ומטרת הרוטרי הבינלאומי אפשר לכלול בסיסמה הידועה „שירות לכלל מעל לפרט“.

באם כל חבר וחבר ידע לפרש על נכונה את הסיסמה הנ"ל יוכלו כל החברים ביחד לקיימה ורק אז להיווכח בחשיבותה ובחיוניותה של תנועת הרוטרי בכלל.

במה הדברים אמורים? שירות של חבר הרוטרי לזולת חייב להיות שירות מקורי, שירות חיוני אשר אין המוסדות הקיימים מחוץ לרוטרי מבצעים אותו.

אין לראות לדעתי פעולה רוטרינית בהצטרפות של מועדון לפעולה של מוסד אחר באם אפילו הפעולה כשלעצמה הינה חשובה ביותר.

רוטרי חייבת לזווג פעולות מקוריות ולכוון את פעולותיה לאפיקים חדשים בהתאם לצורך המקום.

מתפקידה של רוטרי לדרבן את הרשות המוניציפלית או מוסד אחר לקיים שירות שחסרונו מורגש במקום ולאחר החיומה של רוטרי הוגשמה לפנות לאפיקים חדשים אחרים.

אין להפוך את פעולות רוטרי לפעולות שגרתיות החוזרות ונשנות מדי שנה בשנה ובדאי שיש להזהר מליהפך למוסד סוציאלי.

לפי עניות דעתי אין לראות בארגון נשף שנתי מטרה מרכזית שנתיית של המועדון אלא אך ורק אמצעי לגיוס כספים למימון פעולה מסוימת הדרושת השקעת כספים.

דעתי היא שלפעמים פעולה שאינה מצריכה השקעת כספים הינה יכולה להיות יותר חשובה מאשר עזרה כספית בצורה כלשהי.

דוגמה נאה להבנת מטרת רוטרי הראה לצבור לפני כשנה מועדון קריית-גת אשר אירגן את המגביית למען המשפחות של קרבנות אסון הטבע במקום.

דוגמה חיובית אחרת הראה מועדוננו בכפר-סבא כאשר יום ויסד את הספרייה בבית מאיר והפנה את תשומת-לב הנהלת בית-החולים לצורך בעריכת מסיבות חנוכה לחולים על-ידי ארגון המסיבה הראשונה.

בהתאם להשקפתי הנ"ל יש גם בכספי קרן המלגות להשתמש לטובת אותו סוג של תלמידים אשר לא נהנים במקום מתמיכה של מוסדות אחרים ולא להיות גורם עזרה נוסף למען אותם תלמידים אשר מקבלים כבר תמיכה במקום.

נראה לי שאם נאמץ לעצמנו את כיוון המחשבה הנ"ל ונפעל בהתאם לכך ירגיש הצבור המקומי בקיומנו ובחשיבות פעולותינו יותר מאשר עד היום ואנחנו נרגיש יותר סיפוק מתוצאות פעולותינו.

י. טרינצה



# ספר נגידי רוטרי ישראל



פינתה של חברתנו נ"ל ד"ר חני גלנצר ברקת

## נג"ל איגון פלג



שם : איגון פלג

באנגלית: Egon David Pelleg

רעייתו: אלה

ממועדון: רעננה

שנת נגידות: 1974-1975

נשיא עולמי : William R. Robbins

סיסמת נשיא העולמי Renew the Spirit of Rotary

**"חדש את רוח רוטרי"**

אגון פלג ז"ל נולד בשנת 1906 באיגלאו, צ'כיה. בשנת 1932 עלה ארצה והתיישב ברעננה, בשנת 1934 נישא לאלה לבית איינשטיין, ילידת צ'כיה, אשר עלתה לארץ עם הוריה בשנת 1921.

גג הבית בו התגוררו היה שטוח בניגוד למה שהיה מקובל באותה תקופה במושבה, ושימש לביצוע פעולות איתות על-ידי חברי ה"הגנה". מרתף ביתם שימש מקום לינה לשומרים. עד אשר החל הפרדס להניב פרי, התפרנסו בני הבית ממשק עזר קטן שהקימו ליד ביתם. בארץ מונה למפקד יחידת הרוכבים של ה"הגנה". לאחר מלחמת העולם השנייה אגון התקבל לעבודה במשרד החקלאות כמדריך ארצי למשקים זעירים, והתמחה בבקר. במקביל לעבודתו עסק אגון גם בפעולות התנדבותיות רבות. הוא היה בין מייסדי "רוטרי" ברעננה ובשנת 1974 נבחר לנגיד ארצי של "רוטרי".

## **פעילויות בולטות בשנת הנגידות :**

**תרומה לפתיחת מועדון נכי צה"ל באפקה וקניית ציוד מונגש לנכים.**

**הענקת מלגות לימודים לנכי צה"ל ממלחמת יום הכיפורים, וליתומי צה"ל.**

**נקיטת פעולה ציבורית, בשיתוף מועדון רוטרי פריס, למען מימון ניתוחו של ילד בן שנתיים וחצי שנולד עם פגם בעיניו, לשם הצלת מאור עיניו.**

**תרומת יחידה חדשה ומודרנית לטיפול נמרץ בחולי לב, לבית החולים בנהריה.**

**פעל להקמת מרכז לפעילות הומניטרית בירושלים, בהשתתפות יהודים ולא יהודים לזום מעשים טובים ולקדם שיתוף פעולה ואחוה בין העמים.**

**ועידת רוטרי מס 15 – מלון דניאל בהרצליה 22-23 באפריל 1975 במעמד שר המשפטים ח. צדוק אנשי הקורפוס הדיפלומטי ו-600 חברי רוטרי ישראל.**





# לזכרו של מנהיג דגול

זאב ז'בוטינסקי היה מנהיג ציוני, סופר, משורר, מתרגם, פובליציסט ונואם מפורסם; ממחדשי הצבאיות העברית וממקימי הגדוד העברי במסגרת הצבא הבריטי במלחמת העולם הראשונה ויחידת הגנה עצמית של יהודי אודסה; מכונן הציונות הרוויזיוניסטית; ראש בית"ר, מנהיג האצ"ל ונשיא הצה"ר; מההוגים היהודים הליברליים הבולטים בעת החדשה. [ויקיפדיה](#)

## שיר אל על

מילים: זאב ז'בוטינסקי

שָׂא אֶל-עַל מִבֵּט עֵינַי,  
וּמִצְבַּע הַשָּׁמַיִם  
דִּרְכָךְ תִּלְמַד.

כְּגִלוֹת שְׁחֹר הַלַּיִל -  
עַת הָרֵת כָּל-עַז, כָּל-חֵיל  
שְׁמַחַר יוֹלֵד.

אֲךְ תִּלְבִּין פְּאֵת רְקִיעַ -  
קוּם לְרִיב, יְהִיר, מְרִיעַ,  
צֵא וּלְחוּם וּסְלוּל;

עַד יִרְנוּ הַשָּׁמַיִם:  
"צֹהַר, צֹהַר, צְהָרִים,  
הוֹד כָּלוּ תִכְלֵל!"

פֶּס שְׁחֹר,  
פֶּס צְחֹר,  
פֶּס כְּחוּל כְּתִכְלֵת-אוֹר:

עַז חֵיל,  
נֵס עֲמָל,  
יִגְבִּיהוּנו עַד אֶל-עַל.





# פינת ההיסטוריה

פינתה של חברתנו נ"ל ד"ר חני גלנצר ברקת

"הרשימה המשותפת" – לא מה שחשבתם...



הקמת "גוש מיעוטים", לשם התמודדות ברשימה משותפת בפרלמנט הפולני (הסיים) 1922.

עם הקמתה של מדינת פולין קבע הגוף השלטוני בפולין, כי המשטר במדינה יהיה משטר חוקתי. ריכוז סמכויות השלטון יהיה בידי הסיים, (הפרלמנט הפולני) וזה ייבחר בבחירות דמוקרטיות.

לפי תקנת הבחירות חולקה המדינה ל-64 אזורי בחירה ומספר הקולות הדרוש למנדט היה שונה מאזור לאזור. מן החלוקה האזורית נבע שהיהודים יוכלו לזכות במספר מנדטים זעום ביותר ברחבי המדינה, ואלפי קולות יאבדו בשל היותם מיעוט המפוזר על פני המדינה. המיעוט הגרמני בפולין הרגיש עצמו נפגע גם הוא מסיבה זו. נקבע מדד מועדף לאזורי בחירה שבהם היה רוב פולני לעומת אזורי בחירה שבהם לא היה רוב כזה. על פי תקנון זה נראה שסיכויי המיעוטים לזכות לייצוג הולם בסיים הצטמצמו ביותר.

הצירים היהודים, ובמיוחד יצחק גרינבוים, (מי שלימים יהיה שר הפנים הראשון במדינת ישראל), נלחמו נגד תקנון זה. גרינבוים אף הכריז בסיים על אפשרות להיווצרות "גוש מיעוטים לאומיים" שבמסגרתו יתמודדו נציגי המיעוטים ברשימה משותפת בבחירות הבאות.. לדבריו זו הייתה תוצאה בלתי נמנעת של אישור התקנון, שנועדה להבטיח ייצוג הולם למיעוטים במדינה.

המגעים בין המיעוטים לבדיקת אפשרות של הליכה משותפת לבחירות נשארו חסויים מחשש מפני תגובות הפולנים, ולא זכו לתיעוד רב. לאחר דיונים בין המיעוטים הגרמני, האוקראיני והביילורוסי לבין המפלגות היהודיות, ובין המפלגות היהודיות לבין עצמן, הוחלט לייסד גוש מיעוטים שיתמודד ברשימה משותפת בבחירות הקרבות. מטרת המהלך הייתה לסכל את העיוותים שנגרמו בגין תקנת הבחירות, אשר כאמור עלולים היו להקטין במידה ניכרת את מספר הצירים היהודים בסיים.

בחודשים שקדמו להקמת גוש המיעוטים התנהל ויכוח חריף בין המפלגות היהודיות, שנחלקו בדעתן באשר להצטרפות לגוש זה. בתוך המועצה הלאומית היהודית פרץ ויכוח חריף בין יצחק גרינבוים לד"ר יהושע טהון, שייצג את ציוני גליציה המערבית.

טהון הביע את חששו מפני העלאת חמת הפולנים בגלל התקשרות אלקטורלית זאת העלולה להתפרש כבגידה באמונם של המיעוטים ברפובליקה הפולנית.

גם במפלגות הלא-ציוניות הסתייגו מגוש המיעוטים. הבונד החליט מלכתחילה שלא להצטרף לגוש המיעוטים, ויצא ברשימה משלו. אגודת ישראל התנגדה במהלך חודש יולי 1922 ליוזמתו של גרינבוים, מתוך שיקולים של לויאליות למדינה, אולם לאחר אישור תקנת הבחירות, וכשהתברר שישנו חשש שזכויות היהודים שהובטחו בחוקה לא ימומשו, הוחלט על דעת גדולי התורה להצטרף לגוש המיעוטים. מחלוקות אחרות נבעו מהעובדה שלא הובטח שברשימות הגוש לא ייכללו אנשים שפגעו בעבר ביהודים. כמו כן עלתה השאלה האם תיתכן זהות אינטרסים בין לאומים בעלי שאיפות טריטוריאליות הגרים בסמוך למדינות האם שלהם לבין היהודים, שלא היו בעלי שאיפות טריטוריאליות.

הויכוח התנהל מעל דפי העיתונים והגיע כמעט לכל בית יהודי בפולין. "אחדות העם היהודי היא העיקר, והיא שתבטיח את זכויות היהודים", כתב הלל צייטלין. נח פרילוצקי, שדגל בהתערות היהודים במדינה הפולנית, כתב במדורו "מהשבוע" כי "על היהודים להתארגן בינם לבינם ולארגן סביבם את המיעוטים האחרים, למען השגת זכויות אזרחיות באופן דמוקרטי ועל פי חוקי המדינה". כמו כן הודיע פרילוצקי כי הוא עצמו הגיע להבנות בעניין הקמת גוש מיעוטים עם המיעוט הגרמני, וכי סביר להניח שגם המיעוטים הסלביים יסכימו להצטרף.

בשמונה באוגוסט 1922 נשלח דו"ח סודי של שגרירות גרמניה בוורשה אל משרד החוץ הגרמני. בדו"ח זה הוזכר נח פרילוצקי כמי שעשוי להוביל את הקמת גוש המיעוטים, שיהיו שותפים בו היהודים, הגרמנים, האוקראינים והביילו-רוסים. על פי ההערכה שהובעה בדו"ח הגרמני, נכנסה הקמת גוש המיעוטים לשלב סופי לאחר משא ומתן שנערך ימים אחדים לפני כן בין הגרמנים ליהודים ול"סוגים השונים של הרוסים". הפגישה המסכמת נועדה לשבעה עשר באוגוסט. בדו"ח נכתב גם שהנהגת הגוש תהיה בידי היהודים בשל מספרם הגדול, רמתם האינטלקטואלית, והיכרותם עם אזורי המזרח והמערב של המדינה.

נוסף על הזהרות מההשלכות של התארגנות גוש מיעוטים על היחסים בין המפלגות היהודיות לשלטון הפולני, הועלה ספק בעצם יכולתו של גוש כזה לשרת את האינטרסים של היהודים בסיים. בין היתר כתב נח פרילוצקי: "אמנם אין זו איוולת להתארגן ולהשיג ייצוג גדול יותר עבור היהודים בסיים, אך יש לתת את הדעת גם על העבודה בסיים לכשיקום.

[...] אני מפקפק באפשרות עבודה משותפת של גוש המיעוטים להשגת מטרותיו. [...] גוש המיעוטים ישתף פעולה רק עד לקלפי, אך אחר כך, בסיים, לא יהיה שום דבר משותף בין אלו לאלו תומכי גוש המיעוטים, בראשותו של יצחק גרינבוים, ומתנגדיו בראשותו של נח פרילוצקי, היוו את מרכז הדיון הציבורי בנושא הרשימה המשותפת לבחירות בתוך גוש של מיעוטים. עמדתו של הבונד, שהתנגד גם הוא לגוש המיעוטים ויצא ברשימה משלו, כמעט ולא הוצגה מעל דפי העיתון. אולי הסיבה לכך היא שהבונד ייצג דעות מעמדיות, ונתפס כמפלגה שדעותיה קרובות לאלה הבולשביקיות. ייצוג דעותיו עלול היה להתפס כתמיכה בבולשביזם, האשמה שבה הואשמו יהודים לא פעם.

ז'בוטינסקי ראה גם הוא הכרח לארגן רשימה משותפת של גוש המיעוטים. "הרשימה המשותפת של גוש המיעוטים הלאומיים" גם אלה אינם "ידידים" של היהודים, טען ז'בוטינסקי, גם אלה הם "אויבים" בנפש לעיתים לא נדירות אבל שותפות האינטרס ההגנה על שוויון הזכויות הלאומי אינה מוטלת בספק. בידוע, שלא לשנה אחת ולא לשלוש ולא לחמש שנים מתווים קווים פוליטיים. פולין נוסדה כדי להתקיים ולהתפתח. קרוב לוודאי שהיא תוסיף להתקיים בתחום אותם הגבולות בקירוב שנקבעו לה על המפה עכשיו; מכל מקום, הגבולות האלה יהיו קיימים עוד זמן רב, היהודים מאמינים בכך ורוצים בכך מאוד.

הקו ששלט בשיקולים האם להיכנס לרשימה משותפת, עם המיעוטים האחרים בפולין, גרס שיש לנהוג בזהירות. "אלף שנים שגשג העם היהודי בפולין, ועוד אלף כאלה נכוננו לו - אי לכך, יש לבחון את הקו הפוליטי מתוך ראייה רחבה ולטווח ארוך. (1922) בקריקטורה שפורסמה בגיליון ערב ראש השנה תרפ"ג, תחת הכותרת "הנה יום הדין", נראו נח פרילוצקי ויצחק גרינבוים אוחזים כל אחד באחת מכפות המאזניים, שעליה מונח קלף הנושא את שם מפלגתו - הפולקיסטים לפרילוצקי וגוש המיעוטים לגרינבוים. מתחת לקריקטורה הופיעה בעברית השורה מתוך תפילת "ונתנה תוקף" הנאמרת בראש השנה: "מי ישפיל ומי ירום".



הקריקטורה מקורית מתוך דער מאמענט, 22 ספטמבר 1922, עמ' 7.

בצד ימין יושב נח פרילוצקי ששם את כל משקלו האידאולוגי נגד הרשימה המשותפת ובעד התערות בתוך התרבות הפולנית. מצד שמאל, יצחק גרינבוים ששם על כפות המאזניים את רעיון הרשימה המשותפת, מתוך הכרה שהפולנים לא יקפידו על זכויות המיעוטים אם לא יהיה למיעוטים כוח.

הרשימה המשותפת של גוש המיעוטים זכתה בניצחון. ואיזה ניצחון. 35 יהודים נכנסו לסיים, מהם 15 נציגים של מפלגות ציוניות. ימים אחדים אחר כך נכנסו עוד חמישה לסנאט. בסך הכול היו לגוש המיעוטים 66 מושבים בסיים מתוך 444.

תור הזהב של גוש המיעוטים בסיים הפולני היה קצר להפליא. הכבידו עליו גם מתנגדיו מן הימין הלאומני וגם חילוקי הדעות העמוקים בין חבריו והבדלי האופי של מנהיגיו. הגוש התפרק לאחר מספר חודשים ולא קם עוד.



# סיפור של סופר אורח



## מטר מהזהב

### מאת אייל אברהם לוי

הסיפור הבא הוא הסיפור החשוב ביותר שתפגוש אי פעם כי המסר שלו הוא המסר המשמעותי ביותר שקיים עבור אדם הרוצה להשיג דבר מסוים, כל דבר.

אחד הגורמים הנפוצים ביותר לכישלון (בין אם כישלון במערכת יחסים, כישלון בעסקים, כישלון בשמירה על בריאות ועוד...) הוא ההרגל לעזוב את הכול כאשר קוראת מפלה זמנית. הסיפור מספר על אדם שחי בתקופה בה היו מגלים מכרות עצומים של זהב בארצות הברית ואותו אדם חטף "קדחת זהב" והלך ורכש חלקת אדמה, סימן אותה והחל לעבוד עם את ומעדר כדי לכרות את הזהב המיוחל.

העבודה הייתה קשה אך התשוקה שלו לזהב הייתה החלטית והוא לא ידע ייאוש. לאחר מספר שבועות, העבודה הקשה שלו השתלמה והוא מצא את הזהב שחיפש.

כדי להוציא את הזהב מהאדמה וכדי להעלות אותו אל פני השטח הוא היה צריך ציוד מיוחד ולכן כיסה את שטח האדמה וחזר לביתו. כשהגיע הביתה הוא סיפר לכמה שכנים וקרובים על "המכה" שעשה וביקש מהם להלוות לו כספים כדי שיוכל לארגן את הציוד להוצאת הזהב מהאדמה וכמובן שהם הלוו לו את כל הכסף שהיה צריך שהרי אחרי הכול זו עסקה בטוחה.

הוא חזר למכרה הזהב עם הציוד המיוחד שקנה והחל לשלוף את הזהב מהאדמה, היה נראה כי כמות הזהב שיוצאת מהאדמה היא אינסופית. הוא מילא קרון של זהב ולפי הקרון ניתן היה לראות כי המכרה שלהם היה העשיר ביותר במדינה בה הם גרו. הם המשיכו לקדוח באדמה ופתאום למרבה הפתעתם הגוש של הזהב באדמה הפסיק להופיע והם ראו רק אבנים וסלעים, הם לא הבינו מה קורה והמשיכו לקדוח אך היה נראה כי הזהב הפסיק להופיע.

בצער רב ולאחר מאמצים מרובים הם נחלו אכזבה, ויתרו והחליטו לעזוב ואותו בחור שלווה את הכסף מהשכנים והקרובים שלו עבד ושילם במשך שנים ארוכות את סכום הכסף שהם נתנו לו כדי לרכוש את הציוד.

מתוסכלים ומיואשים הם מכרו את הציוד שלהם לסוחר גרוטאות בסכום פעוט ואמנם יש סוחרי גרוטאות לא חכמים אבל לא כזה היה אותו סוחר. הסוחר שקנה את הציוד שלהם שכר מומחה שיבדוק את השטח שבו הם נכשלו למצוא את הזהב והמומחה ראה שהם פספסו מלמצוא את הזהב במטר אחד, רק עוד מטר אחד של חפירה בכיוון הנכון והם היו מגיעים, אבל הם הפסיקו והתייאשו, מטר אחד מהזהב.

הם התייאשו ופרשו כי קרתה להם מפלה זמנית שהם לא היו ערוכים אליה והמפלה הזאת גרמה להם לעזוב במקום לנסות בדרך אחרת.

לאחר שהם עזבו אותו סוחר גרוטאות הוציא מהמכרה זהב בשווי מיליוני דולרים. הסיפור הזה מדבר על זהב אבל הוא נוגע בכל אחד מאיתנו ובכל תחום בחיינו. הסיפור הזה לקוח מהספר "חשוב והתעשר", שכתב נפוליאון היל במשך 25 שנים של חקר 500 אנשים. יותר מ-500 האנשים המצליחים ביותר בתולדות ארצות הברית סיפרו למחבר שההצלחה הגדולה ביותר שלהם התרחשה כשהם עשו צעד אחד מעבר לנקודה בה השתלטה עליהם התבוסה. הכישלון הוא נוכל עם תחושה עזה של אירוניה. הוא נהנה להכשיל אדם כאשר ההצלחה נמצאת כמעט בהישג ידו רוב האנשים פורשים כשהם רק מטר אחד מהזהב. הם פורשים רגע לפני ההצלחה שלהם והם אפילו לא יודעים את זה. הם לעולם לא ידעו כמה פעמים הם היו קרובים במרחק נגיעה לדבר אליו היו כמהים כל חייהם.

אל תוותרו תמשיכו קדימה!

אייל אברהם לוי



# פינת ההשראה

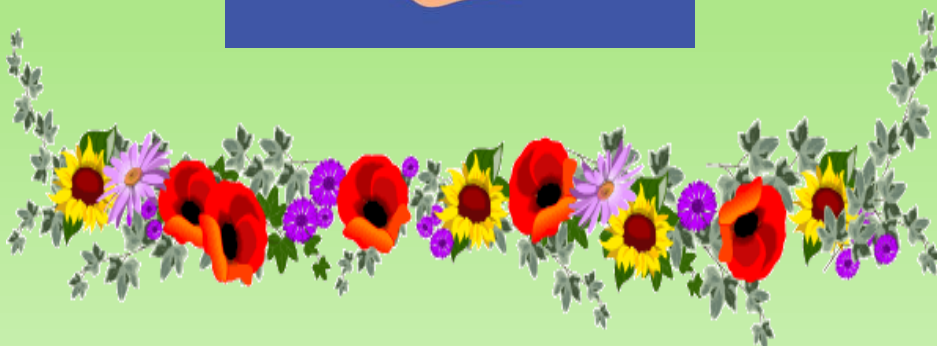


פינתה של חברתנו נילי טלרמן

## מה בין "בעלים על..." לבין "בעלים של..."

לאחרונה יוצא לי יותר ויותר לחשוב על 2 המונחים הללו. כולנו יודעים להיות "בעלים על". אנו מפעילים קניינות כמעט על כל דבר הקיים בחיינו, אפילו לעיתים על בני הזוג שלנו והילדים שלנו, לכן הביטוי "לקחת בעלות על..." מייצג כוחנות, שליטה, אגרסיביות, פורמליות, השוואתיות, ביקורתיות, קנאה, תחרותיות, אהבה המותנית בדבר, המתודלקים על ידי האגו. במציאות החדשה דלק האגו הורג אותנו לאט אבל בטוח. ככל שאני מהרהרת על הדברים כך אני יותר ויותר מבינה שבעולם משתנה בקצב כה מואץ הכסף, למשל, הולך לאבד עצמו לדעת ולא להישאר בחיים בצורתו המקורית. לא לחומר יש את המשמעות האינסופית, פרי תפישותינו הקודמות: עוד עבודה, עוד תעסוקה, עוד כסף, עוד פרנסה, עוד לילדים...נתנו לחומר את משמעות האינסוף; עוד ועוד...רק שלא יגמר, שלא יפסק, שלא יעלם! המשמעות: בעלות על...אלא כשאנו מחליפים הילוך כיום, כשאנו מבינים שהעולם משתנה וכל מה שהיכרנו עומד להשתנות ברור לנו שכל מני דברים יוחלפו, כולל זמן אוויר של תמיכה, עזרה הדדית וערבות הדדית. אנשים יגיעו למצב שהם יחזרו להחליף שק שיבולים בעבור שימוש בחומר, לחרוש את האדמה, כדוגמא, במקום כסף. הכסף יתנדף מכיוון שאנשים יחפשו את נושא הרווחה אחרת. שירות בעבור שירות כתובנה שכלית כדאית ילך ויעמיק אך לא מכורח שינוי בהבנה שכלית, אלא כשינוי של מצב תודעתי. היאחזות הזאת בחומר, בכסף, בהישגים, בעוד בית, עוד מכונית נוגעת לא מעט בתחושת הסופיות. התחושה שיש סוף לדברים מכתובה קצב לפיו צריך להספיק ולהשיג. השעון מתקתק: "כמה השגתי עד עכשיו?", "כמה זמן עוד יש לי?"...כיום, אנו נדרשים להציב מולנו גישה שונה שכן בכל מקרה מעפר באנו (ללא דבר) ואל עפר נשוב (ללא דבר). כיום אנו נדרשים להשיג יותר הישגים פנימיים, שיש ויביאו להישגים חיצוניים. נוצרת לה תודעה חדשה, שמתפשטת, מתרחבת ומביאה לא מעט שינויים שחלקם נראים לעין וחלקם עדיין לא, אבל כל זה אכן כבר מתרחש. הילדים שלנו ובוודאי אף ילדים יבינו אחרת את הייעוד שלהם.

התרגום שלהם למה באתי לעשות כאן ובאיזה אופנים נוספים אני יכול לבטא את הייחודיות שלי? הולך להשתנות ולא תמיד אנו יודעים להסביר איך בעולם מתפטרים מיליונים ממקום עבודתם למרות מגפת הקורונה. אנשים מבקשים לבטא עצמם ולהשאיר זמן למשפחה וחברים. הם כבר לא מסתכלים רק על מימוש חומרי, הם מבקשים לעצמם משהו אחר לחלוטין ממה שהכירו. יהיה הבדל דק, אך מאד משמעותי בין ההכרה של "אין אחד כמוני ביקום כולו", הכרה ראויה לבין מה שאנו נוהגים לכנות "אגו מנופח". זה ממש? לא אותו הדבר. אנשים יבינו באיזה אופן הם מיוחדים וייחודיים ועד כמה אין כמוהם בכל היקום? אופן שהם יהיו משוחררים מהשוואות לאחרים ומתגובות רגשיות הנלוות להן. תחושת הייחודיות לא תבוא מהרצון להאדיר את עצמי, היא תבוא מן הרצון לממש ולהגשים את עצמי ללא סרגלים וממדים השוואתיים קודמים. זה יהיה הכול חוץ מאשר אגו (שלצערי עדיין מנהל כה רבים מאתנו). יגיע הזמן להחליף את המונח "בעלות על" במונח אחר: "בעלות של". בעלות של מביאה איתה קצת יותר שפיות, איזון, צדק, יושרה, חופש, שוויון אחדות, אושר ואהבה!!!! אין עוד הפרדה בין היוצר לנוצר, אחד הם. הם יוצרים מעגל הזנה הדדי/ שוויון ערך וכבוד הדדי לכל יצור נברא. הם מכבדים כל שונות ואינם מבקרים אותה מדובר על בעלות של המהות שלנו!!! אז נוכל להבין שאין מישהו ומשהו שהוא חיצוני לו שעלינו לשלוט או להשתלט עליו, לבקר אותו, לנהל אותו, לתקן אותו, לכלכל אותו או בעיקר להאשים אותו. דבר זה אומר? שעלינו להסכים לחדש? את הברית שלנו עם מהותנו שהיא בעלת יכולת כל יכולה ופשוט לשחרר כל מה שמעכב אותנו שינצנץ כמו יהלום בתוך החיים. התחברות למהותנו ולא לזהותנו היא המשימה החשובה ביותר בעת הזאת (בעלות של...), הנכדים שלנו כבר מבינים זאת ואנחנו?







# אמנות על קצה המזלג



פרגונר, ז'אן - אונורה, 1732-1806, צרפת

## הנדנדה

שנת יצירה: 1767



מוזיאון: אוסף וואלאס -  
לונדון

צייר צרפתי בסגנון הרוקוקו שרוב יצירותיו המוכרות, כמו למשל "הנדנדה", מאופיינות בנהנתנות עדינה.

פרגונר היה בנו של עוזר למוכר סדקית. המשפחה עברה לפאריס בשנת 1738 בערך, ובשנת 1747 הילד עבד כשוליה לעורך דין, שהבחין בתשוקת הילד לצייר, והציע לו ללמוד ציור. פרנסואה בושה שוכנע לקבלו כתלמיד (1748 בערך), ובשנת 1752, שהושלם אימונו הבסיסי של פרגונר, בושה המליץ לו להתחרות על מלגת "פרס רומא", שמשמעותו ללמוד אצל צייר החצר של לואי ה-15, שארל אנדרה ואן לו בפאריס.

אמנותו של פרגונר התחברה כה קרוב אל התקופה של טרום המהפכה ומעמדו התערער עקב קשריו עם בית המלוכה ומעמד האצולה. פטרוניו בתקופת המהפכה הוצאו להורג או הוגלו, והוא נמלט אל עיר הולדתו גראס, אבל שב לפאריס בשנת 1791, בה קיבל את הגנתו של הצייר ז'אק לואי דוד מוביל הסגנון הניאו-קלאסי שהשיג עבורו משרה במוזיאון. זו נשללה ממנו בשנת 1797. את שארית חייו בילה באלמוניות וצייר מעט. אירוע מותו בשנת 1806 עבר כמעט ללא הבחנה, ויצירתו נותרה לא אופנתית עד אחרי 1850.

פרגונר נכלל ביחד עם ואטו כאחד משני הציירים הפואטיים הגדולים של המאה ה-18 הלא פיוטית בצרפת. כאמן פעיל בצורה מדהימה, הוא יצר למעלה מ-550 תמונות, כמה אלפי רישומים (אף על פי שמאות רבות מהן ידועות כאבודות), ו-35 תחריטים. סגנונו, מבוסס בעיקר על זה של רובנס, מהיר, נמרץ ורהוט, אף פעם לא מתוח או מגונדר כמו אלו של רבים מבני דורו.



התמונה הזמנה במקור מצייר תמונות היסטוריות רציני על ידי אציל צרפתי בלתי ידוע: "אני רוצה" כך אמר, "שתצייר לי את מאדאם (תוך שהצביע על פילגשו) על נדנדה אשר מופעלת על ידי בישוף. אתה חייב להציב אותי במקום שבו יהיה לי מבט טוב על רגליה של החפץ הקטן היפה הזה...". לצייר סדרות התמונות ההיסטוריות לא הייתה מחשבה אחרת מלבד להמליץ על פרגונר כמתאים יותר לביצוע ההזמנה.

"הנדנדה", ידועה גם בשם "התקריות המפוקפקות של הנדנדה", נחשבת כאחת מיצירות המופת של תקופת הרוקוקו. התמונה מתארת איש צעיר מסתתר בשיחים, צופה באישה על נדנדה שנדחפת על ידי בישוף. כאשר הגברת על הנדנדה נוסקת לגובה, היא מרשה לגבר לתפוס הצצה אל מתחת בגדיה. כסמל לאובדן הטוהר, הגברת מניחה לאחת מנעליה לעוף באוויר. למרות שנשים לבשו לסוטות וכיוצא באלה באותה תקופה, הן לא השתמשו בתחתונים, כך שהגברים יכלו להעיף מבט ברור אל כל מה שמתחת. כנראה שידו השמאלית המונפת של הגבר גם כן מכוונת להציג איבר זכרי מזדקר, אבל בדרך הרבה יותר מרומזת.

חשוב לציין כי במקרה הזה הנערה לגמרי מודעת למבטו של הגבר ועוד יותר מכך, היא מתמסרת למבטו ואף מאפשרת לו להציץ אל נבכי שמלתה, כלומר: משתפת פעולה ומראה לו את שהוא חפץ לראות, כמה נחמד.

אבל זה עוד לא הכול, הגברת הנחמדה שנעה לה קדימה ואחורה משליכה את נעלה לעבר אהובה (רואים את הנעל הקטנטנה המתנופפת באוויר) בתנועת רמיזה מפתה, "תפוס" היא אומרת לו. הנערה מתנדנדת, נעה קדימה ואחורה, גם בכך יש משהו הרומז על האקט המסוים...

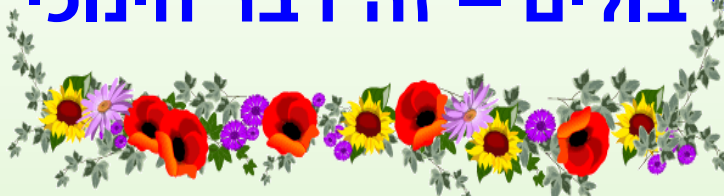
בצד שמאל של הציור, מעל לראשו של הברון החרמן מתואר, על פודיום גבוה, פסלו של קופידון אשר מקרב אצבע לפה כרומז לנו הצופים על כך שהמדובר ברומן סודי.

הבישוף, אם נשים לב, נגלה שהבחור אוחז בחוטים הקשורים לנדנדה, אוחז בחוטים תרתי משמע, הוא זה אשר קובע את הקצב, הוא המנדנד - הווה אומר השולט, ברצותו אוחז וברצותו משלח, ברצותו מרחיב וברצותו מקצר, והיא? כחומר ביד היוצר, האובייקט למימוש רצונותיו שלא לומר הפנטזיות שלו. לסיכום, ציור שהוא כולו רמזים ארוטיים שממחיש היטב את הרעיון הכללי: מציג את האישה כאובייקט מיני ומצביע על מעמדה הנחות ביחס לגבר.

פרגונר יצר כמה גרסאות לתמונה זו, אף על פי שהן לא לגמרי זהות. התמונה המקורית זכתה מייד להצלחה, לא רק בשל הטכניקה המצוינת, אלא בשל הסקנדל שנוצר מאחוריה.



# "אוסף בולים – זה דבר חינוכי?"



חברנו נ"ל אייבי ברכה מספר על אוסף הבולים המיוחד שלו



## האי קאולבאך - Kaulbach Island

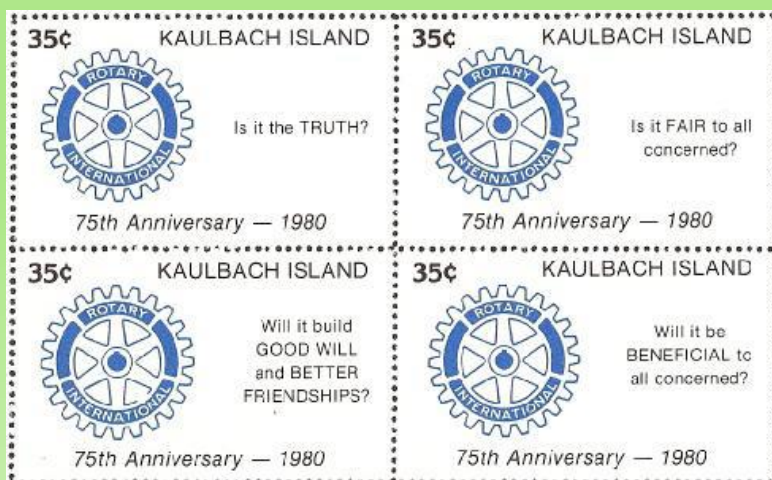
האי קאולבאך נמצא במפרץ מאהון, נובה סקוטיה, ליד לוננבורג. זה בערך 6 קילומטרים דרומית-מערבית לצ'סטר, ארבעה קילומטרים מזרחית ל-עיר Mahone Bay בקנדה.

האי נרכש על ידי חברה פרטית, בשנת 1967, האי נפתח כאתר נופש.

בולים מקומיים הונפקו באופן פרטי כדי להעביר דואר מהאי קאולבאך אל היבשת. על המעטפה הודבקו בולים קנדים בצד הקדמי, הבולים הפרטיים בגב המעטפה. הבולים המקומיים מעולם לא הוכרו ע"י שרות הדואר הקנדי. שירות הדואר המקומי הסתיים ב 1984.

1980

כאשר התגלה כי כ-14 אחוז מהבעלים של האי קאולבאך הם רוטריונים וכי כמחצית מהמבקרים באי היו משפחות רוטריוניות, שירות הדואר המקומי הפיק גיליון של ארבע בולים (se-tenant stamps) כדי לכבד את יום השנה ה-75 של רוטרי.



ארבעת  
המבחנים של  
הרוטרי

ב 1984 הוחלט על סגירת האי לתיירות מסיבות אקולוגיות ולכן שירות הדואר המקומי של העברת דואר מהאי לקנדה הסתיים באותו המועד. הגיליון המכיל 12 בולים הודפס באדום על כך שהשירות הופסק. בולים אלו הם נדירים מאד.





מיקום  
האי



תמונה על  
האי  
ממעוף  
הציפור



הטירה על האי





# חברים יוצרים

חברנו נ"ל שוקי עזרא צייר

"ללא כותרת"



# חברנו נ"ל שוקי עזרא כתב שירה

(מתוך ספר שיריו מחול  
הצבעים)

## הפְּשֻׁטָה

בציור מפשט  
תדיר יש בה מלאכה  
אקראית - ולא רק  
מחוללת פלאים.  
במנח הצבעים המרקיע שחקים  
אז הצבעים פוצחים ברנה  
הם שרים.  
מרקמים שונים רוקמים  
עזים ומתפרצים,  
משתמשת בנגודים  
לצרכי מתח - בינות הצבעים,  
אזון ברחיפה מבקשת  
במשעולי חמדת היצירה.  
לעתים הרמוניה דורשת  
ומשלבת במנעד זורם,  
לדיסהרמוניה  
גדולה ונאצלת.  
הפשטה מנסה לבנות,  
עולמות לתקומה חדשה ורעננה.  
בתוכה פותחת עולמות,  
וכל ציוריה בתם.





# מתכון החודש

## צואת דבש (פקראת ראש השנה)

מתוק "מטעמים מבית אמא"  
שנכתה על ידי חיה



המצרכים:

1 צנצנת דבש (350 גר')

1 כוס דחוסה סוכר חום

4 ביצים XL

$\frac{1}{4}$  כוס שמן

$\frac{1}{4}$  כוס מיץ תפוזים + כפית אדוושה  
קפה נמס

2 כוסות קמח תופח

אופן ההכנה:

מערבבים במערבף את כל הנוזלים יחד  
עם הסוכר עד שנמס

ולבסוף מוסיפים את הקמח.

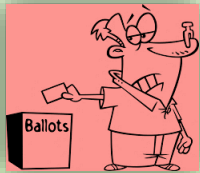
אופים בתבנית "אינאליס קייק", מרופדת  
בנייר אפיה, בתנור שחומם מראש לחום  
בינוני.

כשהצואה מוכנה, מוציאים מהתנור  
ומצפים מלמעלה בדבש. אפשר לפזר מעל  
סקדים ארוסים אם או פרוסים.



"דמיון הוא תכונה שניתנה לאדם כדי לפצותו על מה שאינו,  
וחוש האור - כדי לפצותו על מה שהינו." ~ אוסקר ויילד

## לשון ברוטב מאת מחיך השפה העברית -יעקב פרוינד-



לצערי, מערכת הבחירות, בסגנון  
ישראלי: "הבה...נגעילה".



"ספאם, דואר זבל"  
"COM.POST"...



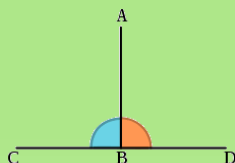
א' ב' של תקשורת:  
לא בכדי, האות ע' קדמה ל-פ'.  
לעולם...העין, לפני ה...פה,  
קודם רואים ואז מגיבים!



לקראת שבת:  
האטריות המבושלות הופכות  
ל"קיגל", בתהליך... "רילוקשן"



סלוגן רציני, נגד שתייה ונהיגה  
אחריה:  
"שתית - סטית"!



אמר הקו,  
לקו, שעליו ניצב  
... "אָנךְ לי!"



## קיץ

"צהרים, חרבוני קיץ, עז האור מנשוא ולא יכיל היום את זהרו... האבנים בשדה קלויות אש וגדרות כתנור נכמרו. אילנות ושיחים נלאו מארוג תחתם את קורי צלליהם. אזלת כל יד וקצרה כל רוח. שדות ומגרשות נחרים מנשמים בתמצית לחם ונראים כעשנים ומרטטים... צל, צל! מי יתן מעט צל!" (מתוך ספיוח, ח"נ ביאליק)



ציפוף: יאקב ק.

שנה טובה ומבורכת



מאחלים חיה ויעקב קנטרוביץ

תשפ"ט

צרה"ש